

Siedem

CENA POJEDYŃCZ. EGZEMPL. 8 GROSZY
W NIEDZIELĘ 10 GROSZY

groszy

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH
O WSZYSTKIEM.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA · SENSACYJNE POWIEŚCI.

ROK III.

NIEDZIELA, 24 CZERWCA 1934

NR. 171

Bobrzecki nie chce patrzeć matce w oczy

Szósty dzień procesu morderców Garnarczówny

Kraków, 23. czerwca.

W sobotę w szóstym dniu procesu morderców służącej Garnarczówny zeznawali na wstępie rozprawy dalsi świadkowie, powołani przez obrońcę Bobrzeckiego dr. Jana Bardia.

Na wstępie rozprawy powołano jeszcze raz z aresztu Stan. Bobrzeckiego, by wytłumaczył się, za co ukarano go w Lublinie 8-miesięcznym więzieniem. Bobrzecki Stan. oświadczył, że to za oszukańcze podjęcie pieniędzy z P. K. O. Kwekaja ta o tyle ma znaczenie i dla Wład. Bobrzeckiego, że Bobrzecki Wład. ma karę sądu lubelskiego za jakieś drobne przestępstwo. Wład. Bobrzecki tłumaczy się, że to ktoś podszył się pod jego nazwisko, zjadł i wypił a niezapłacił, karę zaś za to wyznaczono na niego Wład. Bobrzeckiego. Chodzi więc o ustalenie, czy kara na Wład. Bobrzeckiego za przestępstwo, po-

pełnione w czasie kiedy on jeździł do brata do Chełma, do czego się przyznał.

Ostatecznie sprawy tej nie wyjaśniono i mają ją ustalić dokumenty, których sąd zażąda z Lublina. O ile ustalą się, że przestępstwo, za które został ukarany Wład. Bobrzecki przypada na czas, kiedy jeździł do brata Stanisława do Chełma, to nie będzie Bobrzeckiego, że to ktoś podszył się pod jego osobę, popełnił przestępstwo, a karę ma ponieść on Wład. Bobrzecki.

Zeznają dalej lokatorka domu, oraz właścicielka domu, w którym wychowywał się od dziecka Bobrzecki. Obie panie zeznają, że Bobrzeccy byli grzeczni i cieszyli się w kamienicy dobrą opinią. W pewnym momencie po zeznaniach tych dwu świadków przewodniczący dostrzegł na sali jakąś młodą, nieletnią panią, zwraca się więc do woźnego ze słowami:

leży syna na sali sądowej, a zwłaszcza zarzut, że syn oszukał Schenkirzyka przy malowaniu szachów.

Tłumaczy ona, że syn jej miał większy udział w pracy nad szachami, a jednak Schenkirzyk wysuwał się na pierwszy plan. Syn pogniwał się o to, pogniwał się na Schenkirzyka i w tym czasie podjął pieniądze. Matka Bobrzeckiego twierdzi dalej, że syn jej był uległy i bardziej posłuszny, niż Schenkirzyk. Dłuższy czas opowiada następnie p. Madejowa o sprawie narzędzi, których się chciała po-

zbyć z domu, by w razie włamania w domu, w którym mieszkała, nie padło podejrzenie na jej syna Stanisława. Syn Stanisław po praktyce ślusarskiej przechowywał w domu różne wytrychy, dłuta itd. Ona mu poleciła wyrzucić to wszystko, a zostawić to, co rzeczywiście potrzebne w domu. Syn wszystkiego nie usunął, to też ona znalazła w komórce w piwnicy dłuta, wytrychy i łomy, i niektóre rzeczy wsadziła do kretowiny, niektóre wyrzuciła na śmietnik, inne do Wisły. Raków żadnych nie widziała.

Zeznania matki Bobrzeckiego

Świadek tłumaczy następnie znajomość syna z Stefanją Soją. Była to dziewczyna, nieodpowiednia dla jej syna, bo się prowadziła nieodpowiednio, to też przez trzy lata namawiała p. Madejowa razem z mężem syna, by porzucił jej towarzystwo. Dziewczyna owa chciała koniecznie ożenić się z jej synem. Syn wreszcie uległ namowom matki i porzucił jej

towarzystwo. Syn nigdy pieniędzy od niej nie brał, owszem sam wydał na nią zarobione pieniądze, gdy przedtem, nim ją poznał, zawsze przynosił pensję do domu i dawał matce. Dziewczyna owa zesłała teraz zupełnie na bruk. O godz. 14 rozprawę przerwano do poniedziałku.

Wesoły incydent w sali

— Na sali jest nieletnia panią, nie mająca 17 lat. Tu nie szkoła, niczego dobrego tu nauczyć się nie można, proszę ją wyprowadzić z sali sądowej. Żadna z pań nie chce przyznać się do 17 — lat, to też służący nie może odszukać delikwentki.

Przew.: Ta pani naprzeciwno mnie.

Jakaś pani powyżej czterdziestki pyta się: Ja? Wśród reszty publiczności wesołość.

Po pewnej chwili woźnemu udaje się odszukać właściwą panią, która przez moment próbowała jakby oponować, ale dała za wygraną i opuściła salę.

Odczytano następnie akta sprawy. Po przerwie przybył na salę po raz trzeci dr. Nuessenfeld, celem złożenia oświadczenia i powiada: „W piątek skierował do mnie p. obroń-

ca Hofmokl-Ostrowski pytanie, czy prawdą jest, bym żądał od dr. Bobrowskiego, naczelnego lekarza ubezpieczalni, wypłaty całej pensji, tłumacząc, że nie mam z czego żyć, gdy temsamem inni kołtduzy otrzymali tylko część pensji. Nie znając procedury karnej, nie odpowiedziałem na to, gdy pytanie zostało uchylone. Dowiedziawszy się, że mogę dać odpowiedź na pytanie p. obrońcy, zaznaczam, że nigdy nie zgłaszałem się z czemś podobnym do p. Bobrowskiego, a na dowód przedkładam odpowiednie pismo p. sen. dr. Bobrowskiego, wydane na me żądanie. Muszę powiedzieć, że zarzut, mnie uczyniony, jest na żadnym fakcie nie opierający się plotką. Chciałem nadmienić przy tej sposobności, że spotykają mnie tu krzywdzące zarzuty na niczem nie oparte, na które zupełnie nie zasługuję jako człowiek, który doznał nie tylko krzywdy moralnej z powodu zbrodni w mem mieszkaniu, ale jeszcze został narażony na niczem niezastępowane ataki.”

Rehabilitacja dr. Nuessenfelda

Obr. Hofmokl-Ostrowski: Ja chciałem właśnie dać panu dr. Nuessenfeldowi satysfakcję w piątek. Chciałem, by pan doktor mógł w ramach procesu oczyścić się z zarzutów. Stwierdzam kategorycznie, że tego rodzaju wiadomości nie zostały przeze mnie zmyślone, nie pochodzą od mnie, bo nie żyję w krakowskim środowisku. Jeżeli zaś chciałem dać możliwość dr. Nuessenfeldowi do oczyszczenia się z zarzutów, powstałych na tle plotek, to p. dr. Nuessenfeld powinien mi być wdzięczny za to. Obecnie rzecz jest wyjaśniona i z za-

dowoleniem stwierdzam, że plotka została wyjaśniona i sprostowana.

Zeznawała następnie matka Bobrzeckiego, obecnie zamężna Madejowa. Bobrzecki prosił, by na czas zeznań matki mógł być nieobecny na sali. Przewodniczący przychyliła się do jego prośby.

Matka Bobrzeckiego, Antonina Madejowa, liczy lat 48. Przedstawia ona, że syna chowała uczciwie, religijnie i przykładowo. Syn sprawował się dobrze, był tylko bardzo nerwowo. Tłumaczy następnie zarzuty, jakie spot-

Po kłótni z żoną powiesił się na klamce od drzwi

Bydgoszcz, 23. czerwca.

Mały, cichy zakątek wiejski Przyłubie Kraińskie pod Bydgoszczą wstrząśnięty został do głębi wiadomością o zamachu samobójczym, popełnionym przez młodego, bo zaledwie 38-letniego robotnika Juliusza Bedlau'a. Dochodzenia policyjne ustaliły motywy desperackiego kroku. Od dłuższego czasu Bedlau żył w niezgodzie z żoną. Pożycie ich małżeńskie pozostawiało wiele do życzenia i nie było prawie dnia, by pomiędzy niedobra-

nem małżeństwem nie doszło do gwałtownych sprzeczek i awantur. Ta wieczna atmosfera kłótni i niezgody podzielała na Bedlau'a deprymująco. Wczoraj w stanie silnego rozdrażnienia nerwowego wykorzystał okazję, kiedy żony nie było w domu i w pokoju sypialnym powiesił się na klamce od drzwi. Kiedy zamach samobójczy zauważono, wszelka pomoc lekarska okazała się już spóźniona. Zmarły był przez mieszkańców wioski ogólnie lubiany.

Matka oskarżona o zamordowanie

dwojga swoich dzieci

Poznań, 23. czerwca.

25-letnia Władysława Skrobańska, zam. w Kani, pow. Ostrowski, została aresztowana pod zarzutem zamordowania swych bliźniąt. Skrobańska przyznała się, że porodziła bliźnięta, stwierdziła jednak, że jedno z bliźniąt przyszło na świat już

nieżywe, a drugie krótko po przyświecu na świat zmarło. Śledztwo wykaże, czy twierdzenia aresztowanej Skrobańskiej polegają na prawdzie. Skrobańska stawała już w latach ubiegłych pod podobnym zarzutem.

Zakończenie akcji ratunkowej na „Karsten-Centrum”

W piątek wydobyto zwłoki reszty górników

Energiczna akcja władz górniczych na kop. „Karsten-Centrum” w Bytomiu doprowadziła ub. nocy do wydobywania reszty, niestety zabitych już, górników z zasypanego chodnika, mianowicie śp. górników Jantosza, Czaplaka, Hutscha i Hoheisla z Bytomia.

Uroczysty pogrzeb zabitych w czasie katastrofy górników odbędzie się dziś, w niedzielę, o godz. 16-tej w Bytomiu.

W pogrzebie wezmą m. in. również udział wszystkie okoliczne oddziały narodowo-socjalistyczne i przedstawiciele rządu oraz władz miejscowych

Aresztowanie sprytnego oszusta w Katowicach

Bogata przeszłość niebieskiego ptaszka

Policja katowicka aresztowała i odstawiła do sądziego śledczego Sądu Okręgowego w Katowicach niejakiego Tyczkę, który również występował pod nazwiskami: Ostrowskiego, Jankowskiego i Tyszkowskiego. Sędzia śledczy polecił osadzić Tyczkę w areszcie śledczym, gdyż jest on dostatecznie podejrzanym o kradzież z włamaniem i o oszustwo.

Aresztowany po burzliwym życiu, które prowadził na Wołyniu, przyjechał do Katowic pod obcym nazwiskiem Tyszkowskiego, gdzie

następnie włamał się do mieszkania swych gospodarzy. Skradł on stamtąd wiele wartościowych przedmiotów.

Przy aresztowanym znaleziono fałszywe dokumenty na nazwisko Jankowskiego oraz fałszywą kartę meldunkową. Jak wykazały dochodzenia, dowód osobisty na nazwisko Jankowskiego został przez niego sfalszowany. Poza to aresztowany jest podejrzanym o oszustwo matrymonijalne. (s)

35 dzieci ze Śląska na kolonie w Olkuszu

W tym roku spodziewany jest przyjazd na kolonie do Olkusza 35 dzieci ze Śląska. Wraz z dziećmi śląskimi będą na półkolonii dzieci z Olkusza, w liczbie 50. — Kolonja rozpocznie się 10 lipca.

Śmierć w czasie kąpiel

W dniu 22 bm. o godz. 13 podczas kąpiel w stawie obok szybu „Klary” w miejscowości Karol-Emanuel, w powiecie Świętochłowickim, utopił się 21-letni Henryk Krok, zamieszkały w Pawłowic przy ul. Głównej 39. Wstępne dochodzenia ustaliły, że śmierć nastąpiła wskutek udaru sercowego. Zwłoki odstawiono do kostnicy w Rudzie. (ok)

Dokoła sprawy nadzoru w Spółce Brackiej

Na podstawie dekretu p. Prezydenta z dn. 1 bm. ustanowiono nowy nadzór nad Spółką Bracką, który do tej pory sprawuje Min. Opieki Społecznej. Dla Spółki Brackiej w Tarn. Górach mianowany został jako pełnomocnik władzy

... a co stanie się z miękką wełną?

Odzyska pierwotną piękność, trzeba tylko prać ją Radionem na zimno. RADION jest przeciw samopiorącym, uniwersalnym środkiem do prania. Nadaje się doskonale do prania wełny, jedwabiu, kolorów, przede wszystkim zaś do zwykłej białizny, którą należy jednak gotować w roztworze Radionu. Obecnie można przeciw otrzymać małą paczkę Radionu za 45 gr. dla każdego dostępną.

RADION

PIERZE WSZYSTKO!

Obecnie również w praktycznych małych paczkach!

RP/34

Wyrok w procesie N. S. P. R.

Po trzydniowej rozprawie przed Sądem Okręgowym w Katowicach, zapadł ostatecznie wyrok w sprawie adw. Kozielskiego, przeciwko przywódcom N. S. P. R. na Śląsku. Sąd Okręgowy zatwierdził wyrok I instancji na mocy którego oskarżony Żmizdiński został skazany na 3 miesiące aresztu i 300 zł. grzywny za oszczerstwo na osobie adw. Kozielskiego, zaś reszta oskarżonych została uwolniona dla braku dostatecznych dowodów winy. W motywach wyroku sąd stwierdził, że osk. Żmizdiński zrobił adw. Kozielskiemu wielką krzywdę, robiąc z niego zdrajcę Ojczyzny i zarzucając mu, że w partii pracował tylko ze względu na zyski materialne.

Sensacją ostatniego dnia rozprawy było nadesłanie listu przez niejakiego Baumanna z Bytomia, który rzekomo według twierdzenia osk. Żmizdińskiego pertraktował z p. adw. Kozielskim, jako wysłannikiem obcego państwa. Znany już naszym Czytelnikom z poprzednich artykułów Baumann, został z Polski wydany. Obecnie ofiarował on udzielenie sądowi wyjaśnień w sprawie rozmów z adw. Kozielskim, które były prowadzone w czasie jego pobytu w Polsce. Ponieważ pismo to nadeszło już po zamknięciu postępowania dowodowego, sąd nie przychylił się do prośby Baumanna.

Zasadzono p. Żmizdiński, zapowiedział apelację, wobec czego sprawę rozpatrzy ponownie Sąd Najwyższy w Warszawie. (s)

„Ratunku! tonę!”

Brzedśmiertny krzyk 10-letniego chłopca

W sobotę około godziny 13,30 przechodnie na moście obok fabryki Huldzyńskiego w Sosnowcu usłyszeły nagle rozpaczliwy krzyk: „ratunku, bo tonę!” Jak się okazało grupa chłopców, chcąc ochłodzić się używała kąpiel w rzece Przemszy, gdy w pewnej chwili jeden z nich 10-letni Konstanty Skatowski, porwany prądem zaczął tonąć. Rozpaczliwy krzyk tonącego przeraził kolegów do tego stopnia, że zamiast pośpieszyć mu z pomocą, przerażeni

uciekli. Pomoc przechodniów okazała się spóźnioną i chłopczyk mimo rozpaczliwych wysiłków, utonął. Na miejsce tragicznego wypad-

ku przybyła wezwana straż ogniowa, która po dłuższych poszukiwaniach wydobyła z rzeki zwłoki młodego topielca.

Ujęcie szajki wywrotowców komunistycznych na Śląsku

Sukces policji stołecznej

Funkcjonariuszom policji politycznej w Warszawie udało się w tych dniach ująć całą szajkę wywrotowców komunistycznych, składającą się z 17 członków z Heiszem Dawidsonem, Sliwą Migdałem i Surą Wigulowem na czele. Szajka ta działała dłuższy czas na terenie G. Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, urządzając liczne schadzki w okolicy Katowic,

m. in. w Parku Kościuszki. Jeden z wywrotowców, Anastazy Kowalczyk, urządził na Śląsku konspiracyjne zebranie górników i zorganizował młodzież komunistyczną.

Całą szajkę, przytrzymaną dzięki sprężystej akcji policji stołecznej, zdołano unieszkodliwić i osadzić w więzieniu.

Jachtem z Gdyni do Szwecji

W niedzielę w Będzinie na dziedzińcu koszarowym odbędzie się niezwykła uroczystość poświęcenia 6 osobowego jachtu „Jolla”, zbudowanego w koszarach. Jacht ten jest własnością dowódcy 23 p. a. l. pułk. Rawgiewicza, który w najbliższym czasie, podejmuje się na nim podróz propagandową przez Bałtyk, z Gdyni do Szwecji. Plk. Rawgiewicz pojeździ pod banderą L. M. i K. Uroczystość, a przede wszystkim zamierzenie właściciela jachtu wzbudziło olbrzymie zainteresowanie w Zagłębiu.

Wielki pożar w Brynicy

W sobotę, dnia 23 b. m. powstał pożar w miejscowości Brynica pow. tarnogórski, gdzie spaliły się 2 domy mieszkalne, a to Labusowej Karoliny, wdowy i Majowskiego Karola. Przyczyną pożaru była wadliwa budowa komina. Pożar wybuchł o godzinie 9-ej przed południem.

Na miejsce pożaru przybyły następujące straże: miejscowa, Świerkianiec, Tapkowiec, Tarn-Góry, Nakło — Miasteczko. Pierwszą wodę dała Straż z Tarn-Gór. Pożar ugaszono o godz. 11,10. Straż z Tarn-Gór wysłano w liczbie 2 oficerów i 7 strażaków, z p. ogniomyślnym i naczelnikiem straży p. Cebula na czele. Pożar było trudno ugasić z uwagi na silny — wiatr. Domy były drewniane. (Pi)

W ub. sobotę około godz. 12 wydarzyła się na kopalni „Reden” w Dąbrowie Górniczej katastrofa. Na jednym z filarów oberwały się masy węgla, które zasypały

3 górników. Kierownictwo kopalni zorganizowało natychmiast akcję ratunkową, która dotychczas trwa.

Nazwiska górników są dotychczas nie-

Echa sprawy f-y Kollataj

Latem ub. r. dużą sensację wywołało aresztowanie 3 urzędników (2 dyrektorów i nacz. chemika) znanej fabryki E. Kollataj z Katowic pod zarzutem popełnienia nadużyć przy odprawach celnych oraz innych przestępstw w związku z temi odprawami popełnionych.

Oskarżonych denuncjował do władz wydalony

urzędnik f-my Kollataj Schuletko z Bytomia i Grzeszczuk. Aresztowani wówczas urzędnicy zostali po pewnym czasie zwolnieni po złożeniu kaucji w wys. 20 tys. zł. Z kolei wygotowano akt oskarżenia. Na skutek usilnych starań gruntowne dochodzenia wykazały bezpodstawnosć doniesień, a Sąd Okręgowy Karny w Katowicach postanowił w tych dniach umorzyć postępowanie z powodu braku cech przestępstwa.

Napad rabunkowy w śródmieściu Sosnowca

Bandyci w roli ulicznych sprzedawców

22 bm. Sosnowiec był widownią śmiałego napadu rabunkowego, dokonanego przez trzech nieznanych osobników, występujących w roli sprzedawców towaru. Osobnicy ci na ulicy Chemicznej za-

trzymał idącego p. Kazimierza Bujakowskiego z Dąbrowy G. ul. Kondratowicza, oferując mu kupno towaru na ubranie.

W chwili, gdy B. wyjął z kieszeni kilka 20 zł. banknotów, osobnicy ci jakby

na komendę rzucili się na niego i dwóch przytrzymało go, a trzeci wyrwał mu z ręki pieniądze. Po rabunku, bandyci zbiegli. Zawiadomiona o napadzie policja wszczęła śledztwo.

Wycofanie starych 5-złotówek

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 52 z dnia 22 bm. ukazało się rozporządzenie ministra Skarbu z dnia 4 czerwca br. o wycofaniu z obiegu 5-złotowych monet srebrnych. Na podstawie tego rozporządzenia 5-złotowe monety srebrne, emitowane na podstawie rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 5 listopada 1928 r., tracą moc prawnego środka płatniczego z dniem 30 września 1934 r. Od dnia 1 października br. do dnia 30 września 1936 r. monety powyższe będą wymieniane oraz wymieniane w kasach urzędów skarbowych oraz oddziałach Banku Polskiego. Po 30 września 1936 r. obowiązek wymiany ustaje.

NARZEĆ ZONA SKAZAŃCA

145)

— Wiem, dostojna pani. Mój pan nazywać się Marceli.

— Marceli Sarbonne? — zapytała margrabina, powstrzymując oddech.

— Tak, takie być jego nazwisko, Hassan już zapomnieć! Kapitan okrętu, Marceli!

— To on! — szepnęła margrabina.

Zamyśliła się przez chwilę... Domyśl jej okazał się prawdziwym! Marceli był synem króla i zmarłej Serafiny! A marchese znajdował się w Sarbonne, król wziął go ze sobą. Czyżby już obaj wiedzieli o stosunku, w jakim zostawali względem siebie, czy tylko zbliżał ich do siebie tajemniczy, niepojęty zbieg wypadków?

Co za ważne i niespodziewane odkrycie!

Gdyby jednakże inni zaczęli się wypytywać murzyna? Powierzaliby on im tę tajemnicę tak samo, jak ją wyjawiał przed nią! Temu koniecznie trzeba było przeszkodzić!

Margrabina zadzwoniła. Damy i panowie weszli do pokoju. Oficer straży, który przyprowadził Hassana, wszedł także.

— Murzyn powiada, że został obdarzony wolnością! — rzekła margrabina. — Niepodobna w tej chwili rozstrzygnąć, czy to prawda, ponieważ markiza niema w Paryżu. Dlatego trzeba go tymczasem zatrzymać w Luwrze w zamknięciu, dopóki marchese nie powróci. Ma być żywiony i pilnowany.

— Mam być uwięziony — zapytał Hassan, wybuchając gniewem, jakby pod wpływem elektrycznej iskry.

— Chodź ze mną, murzynie! — rozkazał oficer straży.

Margrabina spojrzała na murzyna, który wstał i odszedł za oficerem.

Ważna tajemnica została zabezpieczona! Tylko ona jedna ją znała! Marchese Spartimento był naturalnym synem króla! I obaj może dotychczas nie wiedzieli, jak bliski związek krwi ich łączył!

Powracając do Wersalu z pazim, który już powrócił z wyspy Javelle i ze swoim orszakem, margrabina zastanawiała się, co ma czynić dalej.

Tymczasem oficer straży sprowadził Hassana na wielkie podwórze Luwru, a stamtąd do sklepionej kazamaty w piwnicach.

— Wsadzić mnie do więzienia? — zgrzytnął zębami murzyn, ujrawszy się w areszcie, do którego mu przyniesiono posłanie, oraz jadło i napój.

Oficer straży nic nie odpowiedział, kazał zamknąć drzwi aresztu.

Hassan był uwięziony.

— Gdyby przynajmniej oddać temu przekłętemu księciu, co mu się należy! — mówił, rzucając się ze złości. — Ale nie ujdiesz! Ty z tym drugim, który był twój przyjaciel, podszcuć mnie na markiz, a kiedy się upomnieć o zapłatę, chcieć mnie za to kazać wyszczać psami! Takich rzeczy Hassan nie zapomina! Nie będziesz czekał daremnie na zapłatę, tak, jak Hassan. Hassana puszczać przecież kiedys, a wtedy miej się na baczności!...

CX.

WYZNANIE STAREJ MANON

Jednego z dni następnych po przyjeździe do zamku Sarbonne, król w towarzystwie swojego kamerdynera i leśniczego jedynie, poszedł zwiedzić te miejsca w lesie, w których niegdyś z piękną Serafiną, przechadzał się i wypoczywał w cienistych ustroniach.

Czar nieszczęśliwej miłości rozlewał urok na te miejsca, a wspomnienia oświecały je różowym blaskiem. Tu na tej samotnej ścieżce leśnej, otoczonej szmaragdową zielenią, Ludwik niegdyś zapuściwszy się kon-

no w gęstwiny, spotkał urocze dziewczę, które nagle stało się dlań wcieleniem baśni o wieszczkach lasów. Zdala od oczu i uszu ciekawych podglądaczy napotkał ją i zaczęła się epoka krótkiej, romantycznej miłości.

Oboje zachowywali swoje schadzki w głębokiej tajemnicy. Nikt ich nie śledził w leśnych wycieczkach, nikt nie obserwował, nikt się nie domyślał tej ukradkowej miłości.

Teraz król przyszedł znowu w te miejsca niezapomniane, w te miejsca uczuciem pierwszej miłości uświęcone. Drzewa postarzały, krzaki gęściej zarosły, ale naturalna ławka darniowa na skraju małej, leśnej łączki, byta tam jeszcze, choć zielskiem zarosła, a dokoła panowała ta sama uroczyta cisza i samotność. Tam niegdyś przywiązywał swego konia... tam na skraju lasu, idąc ręka w rękę z Serafiną, wyszukiwali i zrywali dzikie kwiaty... Na tym pagórku, skąd w oddali widać było pasącą się sarnę, objął ramieniem smukłą postać Serafiny i na

przyciskam twego syna do serca, twego syna, który jest także moim i w którym twe wspomnienie się wcieliło". O! Serafino, jeżeli twój duch czuwa w tym świętym miejscu, daj mi znak, że mi przebaczasz! Wszystko minęło, wszystko stracone! Powiedzieli mi, że Marceli nie żyje... Przynieśli mi jego zwłoki... jego zwłoki! Nie było mi danem, zobaczyć go za życia!

Czy to kara nieba? A ów zmarły Marceli wydał mi się tak obcym, tak innym, niż się spodziewałem, że zaledwie mogłem uwierzyć, że to on. Ani jeden rys jego twarzy nie przypominał ciębie! To straszne!... Serafino, czyś mi przebaczyła? Daj mi znak w tej poświęconej twemu wspomnieniu chwili, ty byłaś miłością, dobrocią samą. Jeżeli jest jaka droga od ciebie do mnie, daj mi uczuć, żeś mi przebaczyła!

Była to uroczysta, niezakłócona przez nikogo chwila... Binet i leśniczy Bertrand oczekiwali na króla w oddaleniu.

— Wsadzić mnie do więzienia? — zgrzytnął zębami murzyn

jej drżących wargach pierwszy wycisnął pocałunek. Jaka nawałnica wspomnień... jaki szereg chwil błogich... A potem... wszystko znikło, wszystko zostało zburzone.

Kamerdyner Binet uśmiechnął się na myśl o kaprysie pana. On, który od owego czasu na spółkę z wpływowymi dworakami starał się o coraz nowe rozrywki dla monarchy, który był pewnym, że wszystko u króla wymóc zdoła, krzywił się i pomrukiwał, że pan jego zbyt wcześniej się przesycał.

A ów opływający w rozkoszach władca, przyzwyczajony zadawać każdy swój kaprys, spędzał najmiłsze dla siebie chwile w samotni leśnej, zajęty jedynie wspomnieniami Serafiny, której nigdy potem nie ujrzał.

— Niema cię już pomiędzy nami, luba istoto! — mówił po cichu. Padłaś ofiarą smutków i upokorzeń, o których nie wiedziałem i od których nie mogłem cię uchronić, chociaż cała moja miłość należała do ciebie! Twój duch unosi się nad temi miejscami, zdaje mi się, że powiew wiatru przynosi mi twe pozdrowienia, jakbym słyszał jeszcze twój głos, którym mnie tak czule witałaś!... Była to miłość, prawdziwa miłość, Serafino! Wszystko, co potem nastąpiło, nie zasługuje na tę nazwę, bo żadna istota na tym świecie tak mnie nie kochała, jak ty! A teraz zdaje mi się, jakby twój cichy szepczący zapytywał mnie o zakład naszej miłości, gniewasz się, niezapomniana, odwracasz się z płaczem... Imię Marcelego dochodzi do mnie wśród szmeru drzew, żądasz wiadomości, co się stało z dzieckiem, któremu dałaś życie, a ja ze smutkiem muszę wyznać, że nie było mi danem odnaleźć naszego syna! Cóżbym dał za to, Serafino, gdybym wraz z nim mógł stanąć przed twoim obrazem, ażeby ci powiedzieć: „Patrz ukochana, patrz tutaj! Oto

Nad wieczorem dopiero Ludwik powrócił do nich, wsiadł na konia i pojechał do mieszkania leśniczego, gdzie zsiadł i kazał sobie podać przekąskę. Nie zważał na zapadającą ciemność, powiedział, że powróci do zamku przy blasku księżyca, ponieważ wieczór wśród czystego leśnego powietrza sprawia mu przyjemność.

Strzelcy mieli w domu leśniczego oswojoną białą sarnę. Przed kilku laty w jesieni znaleźli ją w gęstwini prawie zdętwiałą z zimna, wzięli ze sobą, wychowali i pozostawili na swobodzie. Sarna niekiedy biegała do lasu, do innych saren i jeleni, ale zawsze powracała do zamku leśniczego, a w tym czasie właśnie miała młode.

Gdy król usiadł na krześle przed domkiem leśniczego, zbliżyło się piękne zwierzątko z sarniątkami i wielkimi, rozumnymi oczyma wpatrywało się w monarchę. Ludwik, jakby na chwilę uwierzył w metapsychozę. Wydało mu się, jakby ta biała sarna z sarnięciem, tęsknie patrząca na niego, były to dwie istoty, o których marzył, w inną przyobleczoną postacią. Zaczął więc głaskać i pieścić sarnę i małe sarniątko...

Tymczasem Marceli, mogąc w nieobecności króla użyć wszelkiej swobody, rozglądał się po zamku i okolicach przywodząc sobie całą swą przeszłość na pamięć.

Krół nie domyślał się bynajmniej, czem dla markiza Spartimento był zamek Sarbonne. Marceli również nie wiedział, co króla sprowadziło do tego zamku i co mu go drogim czyniło. Miałyż te dni wspólnego pobytu w miejscu, które dla nich obu miało tyle znaczenia, przeminąć nie doprowadziwszy do tego, żeby się poznali i znaleźli ci, co byli tak blisko siebie i też sobie tak bliskimi? Gdyby tak było, natenczas zapewne nie znaleźliby

się nigdy, bo już w postaci księcia czyhała zguba dla syna króla i nieszczęśliwej Serafiny! Zdołał on wprawdzie, dzięki swej ostrożności, ustrzedz się sztyletu murzyna, ale przy drugim takim zamachu mógłby nie być tak szczęśliwym!

Czyż bowiem nie należało tego nazywać cudem, że Marceli, bastard jak go nazywał szatański książe, uniknął wszystkich dotychczasowych niebezpieczeństw i cało uńsił swe życie? Niezliczoną ilość razy śmierć wisiła nad jego głową. Beaufort nie pogardził żadnym środkiem, aby się pozbyć nienawistnego Marcelego, a jednak zawsze ręka Boża chroniła go i ocalała.

A teraz już był u celu. Teraz własną siłą i spadkiem Greka przyszedł do wysokiego stanowiska i do niezmiernych bogactw. Teraz był w bezpośrednim zbliżeniu z tym, którego ojcem swoim nazwać miał prawo. Nie wiedział jednak o tem i nie miał zamiaru już teraz zwierzać się przed królem, kim był właściwie. Zamiarem jego było podjąć walkę z księciem, aby się na nim pomścić za swoją nieszczęśliwą matkę i za córkę Greka i temu celowi postanowił poświęcić swoje życie.

Godzina rozstrzygająca pomiędzy nim a tym, który tysiąc razy nastawał na jego zgubę, zbliżała się.

Dla Marcelego każdy zakątek zamku, w którym bawiła jego matka i w którym przyszedł na świat, miał nieopisany powab. Pobyt w tych miejscach sprawiał mu nigdy jeszcze nieodzowną rozkosz, chociaż się z tem nie wyjawiał.

Gdy nadszedł wieczór, a król jeszcze nie wracał, Marceli zwiedził pokoje, których wspomnienie było najdroższe, pokoje, w których spędził pierwsze lata swego dzieciństwa.

Wtem, gdy się dobrze ściemniać zaczęło, doszedł znów do niego z parteru ów nieprzyjemny, stłumiony śmiech, który go już raz przeraził i nasunął mu myśl, że w starym zamku Sarbonne kryje się jakaś tajemnica.

Stanął, nie poruszając się i słuchał... Dlaczegoż ten śmiech, którego powód znał już z wyznania starej Manon, wywierał taki wpływ na nim, choć nie zwykł był przestraszać się tak łatwo?

Dźwięk tego śmiechu miał w sobie coś niewypowiedziane straszego. Najbardziej jednak oddziaływało na Marcela to, że właśnie przed chwilą widział starą rządzynię za zamkiem w ogrodzie, a zatem nie ona wydawała głos okropny, lecz ukrywała na dole jakąś tajemnicę, i aby jej nie zdradzić, nie zważała się skłamać.

Któż tam jednak mógł być na dole w mieszkaniu starej Manon, czy też w przyległych pokojach? Kogo tam ukrywała? Kto śmiał się tym przerażającym, obłąkanym śmiechem?

Marceli postanowił dowiedzieć się o tem. Nie wahał się ani chwili. Głos jakiś wewnętrzny mówił mu, że tę tajemnicę powinien zbadać. Jakkolwiek starej Manon, jako wiernej służącej nie posadzał o nic złego, chciał jednakże dojść, co tak starannie z taką obawą ukrywał.

Wyszedł z pokoju, w którym się znajdował. Nie miał z sobą światła, jednakże ciemność jeszcze nie była zupełna i w potrzebie dość dobrze widzieć było można.

Starej Manon ani żadnej innej służącej widać ani słyszać nie było.

Zeszedłszy na dół, Marceli poszedł prosto do drzwi mieszkania rządzyni. W tej chwili doszedł znowu do niego jakiś głos przykry, jakiegoś wołanie gorączkującej osoby. Nie mylił się, jakaś kobieta musiała się znajdować w tem mieszkaniu.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Rewelacje francuskie o rozmowach w Wenecji

Co mówił Hitler, a co Mussolini?

Z Paryża donoszą:

„Le Capital“ zamieścił sensacyjną korespondencję z Włoch, podpisaną nazwiskiem Luigi Bayona, zapewniając, iż korespondencja ta zawiera autentyczne szczegóły rozmów weneckich.

Otóż, jak pisze korespondent, Hitler przybył do Wenecji niezwykle zdenerwowany i przygnębiony, robił on wrażenie biednego kuzyna, który wyciąga do Mussoliniego rękę o pomoc. Korespondent przypomina, że gdy ministrem spraw zagranicznych Niemiec był Stresemann, Mussolini naproczono starał się z nim porozumieć, Stresemann nie chciał drażnić Francji, przedewszystkiem zaś nie podobała mu się polityka włoska w Tyrolu. Dziś jest odwrotnie. Włoskiemu charakterowi Tyrolu nie grozi najmniejsze niebezpieczeństwo ze strony Hitlera.

To też głównym tematem rozmów weneckich wcale nie była Austria, albowiem kanclerz Rzeszy nie żywił, żadnych złudzeń co do stanowiska Mussoliniego w tej sprawie. Mówiono też bardzo mało o rozbrojeniu Rumunii i o Jugosławii. Natomiast cały czas rozmów poświęcono prawie wyłącznie Francji i Sowietom.

Pierwszego dnia, w Stra, mówił Hitler, Mussolini słuchał i milczał, dopiero nazajutrz podczas spotkania na Lido zabral głos Mussolini, a milczał Hitler. Rozmowy toczyły się w cztery oczy w języku niemieckim. Hitler wyłożył swą filozofję polityczną, zamykając ją w dwóch punktach: 1) powszechna walka przeciwko bolszewizmowi rosyjskiemu, konieczność szybkiego potępienia komunizmu przez solidarną akcję europejską, 2) dopiero gdy Rosja sowiecka będzie zgnębiona, Europa odetchnie i wówczas światowy kryzys gospodarczy automatycznie przestanie istnieć.

W związku z tem, Hitler skarżył się, że nikt go w akcji antysowieckiej nie poparł. Nietylko Ameryka zawarła z Sowietami pakt polityczny i układy handlowe, lecz nawet Włochy, sam Mussolini, uprawia politykę grosowiecką. Wobec tego Hitler uważa się za pokonanego na głównym odcinku swej polityki zagranicznej. Ponieważ jednak z polityką sowiecką Trzeciej Rzeszy solidaryzują się Polska (?) i Japonia, Hitler zaczął przekonywać Mussoliniego o możliwościach wojny antysowieckiej w Europie i Azji, wojny, która nieubłaganie doprowadziłaby do upadku ustroju bolszewickiego. Dla przeprowadzenia podobnej wojny wystarczyłoby, aby Europa nie wystąpiła w obronę Sowietów i by można było być pewnym neutralności Włoch i innych wielkich państw.

Mussolini słuchał i milczał. Lecz nazajutrz punkt za punktem wykazał całą niemożliwość antysowieckiej rządów z pod znaku swastyki.

Następnie Mussolini zwrócił Hitlerowi

uwagę, że Niemcy prowadzą poufne układy z Francją. Raz robi to Lerchner w Genewie, drugi raz von Ribbentrop w Paryżu, a wszystko to razem robi wrażenie nadskakiwania Francji. Te poufne próby porozumienia między Berlinem a Paryżem, krzyżują politykę Włoch i zadania dyplomacji włoskiej.

Hitler miał na to odpowiedzieć, iż o rozmowach Lerchnera w Genewie nie był wcale poinformowany, równocześnie zaś padło z jego ust wyznanie, że polityka zagraniczna Niemiec posiada trzech kierowników: zajmuje się nią on sam, zajmuje się nią minister spraw zagranicznych von Neurath, zajmuje się nią wreszcie wicekanclerz von Papen. Kanclerz miał dalej stwierdzić, iż jest poinformowany o tem,

że Papen przygotowuje się do objęcia steru władzy, głównym zaś punktem programu politycznego Papena jest porozumienie z Francją. Hitler oświadczył dalej, jak twierdzi korespondent, że wobec niepowodzenia jego polityki antysowieckiej, on sam zaczyna przechylać się na stronę Papena; — zdaje się, że niema dla niego innego wyjścia, jak porozumienie z Francją.

Obaj dyktatorzy mieli rozstać się bardzo chłodno.

Jak twierdzi korespondent, spotkanie Hitlera z Mussolinim przedewszystkiem oddaliło Niemcy od Włoch, następnie zaś utrwaliło Mussoliniego w przekonaniu o konieczności porozumienia z Francją.

Mussolini pojedzie do Norymbergi

Rewizyta na specjalne zaproszenie Hitlera

Z Wiednia donoszą:

Dziennik „Neues Wiener Tageblatt“ dowiadyuje się ze źródeł niemieckich, że Mussolini rewizytować będzie Hitlera w

Norymberdze z okazji zjazdu partii narodowo-socjalistycznej.

Mussolini przybyć ma do Norymbergi na specjalne zaproszenie Hitlera.

Przesilenie rządowe w Anglii otwarte?

Z Londynu donoszą:

W londyńskich kołach politycznych przeważa zdanie, że wyjazd Mac Donalda w momencie, gdy rozstrzygała się najbardziej ważne zagadnienia polityczne jest równoznaczny z odsunięciem go od steru rządu. Pogłoski o rychłym przekształceniu rządu krążą z coraz większą uporczywością.

„Daily Herald“ twierdzi, że dymisja Mac Donalda jest przesądzona. Wicepremier Baldwin, który jest ściśle związany z Mac Donaldem, również ustąpi. Na czele nowego rządu stanie jeden z przywódców opozycji konserwatywnej, prawdopodobnie obecny minister wojny lord Hailsham lub kanclerz skarbu Neville Chamberlain.

Czterech królewiczów perskich w Warszawie

Sniadanie na dworcu

Z Warszawy donoszą:

W sobotę rano przejeżdżali przez Warszawę czterej synowie szacha perskiego. Przybyli oni wczoraj o godz. 9,40 do Zdobunowa, a dziś o godz. 8,20 rano stanęli w Warszawie, skąd o godz. 9,05 odjechali do Berlina. Stamtąd na Bazyleję udadzą się do miejscowości Loll pod Lozanną. W Szwajcarii spotkają się z matką, siostrami i następcą tronu perskiego. Od nowego roku szkolnego wstąpią do szkół w Loll, gdzie będą się kształcić.

Synowie szacha perskiego dynastji Paehlavi liczą 8, 9, 10 i 11 lat. Noszą oni imiona: Abdul-Reru, Golan-Reru, Achmed-Reru i Mach-

med-Reru. Na uwagę zasługuje fakt, że przychodzili oni na świat kolejno co roku tego samego dnia, z różnicą o pięć minut każdy.

Przewiezieniem przez Polskę synów szacha perskiego zajęło się biuro podróży „Francopol“, którego przedstawiciel podejmował ich kolacją w Zdobunowie. Chłopcy spożyli kolację z apetytem.

Na dworcu w Warszawie na przyjazd synów szacha oczekiwał poseł perski z urzędnicami poselstwa oraz przedstawiciel polskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Poseł perski przyjął śniadaniem chłopców w restauracji dworcowej. I tu chłopcy spożyli śniadanie z apetytem, chwłając kuchnię polską.

Wyrok w procesie szpiegowskim we Włoszech

W piątek zapadł wyrok w wielkim procesie o szpiegostwo. Główni oskarżeni: b. poseł socjalistyczny Bianchi, podoficer lotnictwa Dalmonto oraz kapitan Tosello Ambrogio zostali zasądzeni za szpiegostwo na rzecz Sowietów.

Bianchiego skazano na 17 lat więzienia, Dalmonto na 16-cie, a Ambrogiego na 15-cie lat więzienia.

Zona b. posła Bianchiego i jej dwie córki zostały uniewinnione spowodu braku dowodów obciążających.

Nota angielska do Niemiec

Z Londynu donoszą:

Nota rządu angielskiego do Niemiec stwierdza na wstępie, że Wielka Brytania nie zamierza wprowadzać ograniczeń, któreby uniemożliwiły przywóz towarów niemieckich na rynek angielski, ani też niema zamiaru domagać się niemożliwych ustępstw na rzecz posiadaczy obligacji pożyczek Dawesa i Younga. Temniemniej rząd angielski stoi na stanowisku, że obsługa tych pożyczek musi być utrzymana w mocy. Nota proponuje wszczęcie rokowań celem osiągnięcia porozumienia w sprawie obsługi wierzytelności angielskich lub też, gdyby to miało się okazać niemożliwym, w sprawie systemu clearingowego, aby wzajemne stosunki handlowe najmniej ucierpiały. Nota wysuwa propozycję wysłania do Londynu pełnomocników niemieckich, celem wszczęcia rokowań.

Prasa angielska, omawiając notę rządu angielskiego do Niemiec w sprawie moratorium, podkreśla pojednawczy ton noty, który odcina się wyraźnie od katerycznych deklaracji dra Schachta, towarzyszących ogłoszeniu moratorium. Dzienniki polemizują ostro z wysuniętymi ostatnio przez dra Schachta żądania- mi zwrotu kolonii niemieckich.

Zapalki można sprzedawać we wszystkich sklepach

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik w sprawie handlu zapalkami. Ministerstwo wyjaśnia, iż wobec skasowania dotychczasowych przepisów koncesyjnych, wszystkie sklepy mogą handlować zapalkami pod warunkiem uprzedniego zgłoszenia na trzy dni naprzód przed rozpoczęciem sprzedaży we właściwym urzędzie kontroli skarbowej.

Eksplozja w zakładach Forda

W zakładach automobilowych Forda w Detroit eksplodował wielki zbiornik gazu. Wybuch pociągnął za sobą śmierć 5 robotników, 30 robotników odniosło ciężkie obrażenia.

Wpłacając na konto P. K. O. Nr. 301.746
ZŁ. 2.31
zapewnisz sobie Czytelniku codzienne doręczanie „Siedmiu Groszy“.

Humor

— 400 —

JEST CO OGLADAĆ.

Obcy: Czy w tej miejscowości niema żadnych godnych widzenia rzeczy?

Właściciel gospody: — O tak, ma pan tu zaraz jedną. — Ten gruby, ot, tam przy stole, wygrał przed trzema laty główną wygraną na loterii klasowej.

OBURZONY MALŻONEK.

Moraliści. — Panie Neroński, dlaczego tak bardzo bije pan swoją żonę?

Neroński: — Dlaczego? Bo wszędzie opowiada, że zawarła nie szczęśliwe małżeństwo ze mną.

SŁUŻĄCE.

Pani rzecze do swej pokojówki:

— Anno, proszę mi przynieść list, który leży na moim nocnym stoliku!..

— Który, proszę pani? — odpowiada pokojówka. — Tam leżą dwa... Czy ten, w którym pani matka skarży się na naszego pana, czy ten drugi, w którym pani przyjaciółka domaga się koniecznego uregulowania starego długu?..

— Jakto, wypędza mnie pani?

— Tak być musi, Michale. Rozkazuję ci... wyjedź lepiej, a im dłużej cię tutaj nie będzie, tem lepiej. Gdy wrócisz, wynagrodzę cię sowicie, po królewsku!

Popychała formalnie malarza ku drzwiom, nie dając mu czasu do namysłu. Michał, upojony przyrzeczeniem nagrody, zgodził się na wyjazd. Ucałowawszy kilkakrotnie jej rękę, wyszedł oszołomiony.

Po jego wyjściu Sydonja odetchnęła z ulgą. Nie przypuszczała, że się go tak łatwo zdoła pozbyć.

Horowicz szedł powoli w stronę swej pracowni, zastanawiając się nad przeżytemi dopiero chwilami. Teraz, gdy był zdaleka od Sydonji, zdrość jego zbudziła się na nowo. Co hrabia Lavallo robił jednak w chwili hrabiego Dembskiego po jego wyjeździe? Dlaczego Sydonja tak nastawała na to, by wyjechał z miasta i to na dłużej.

A jeżeli go okłamywała? W takim razie nie wyjedzie, pomimo danego przyrzeczenia.

To będzie jednak nieszlachetnie.

Tak wahał się biedny Michał między postanowieniem spełnienia woli ukochanej, a zazdrością prawie przez cały dzień. Wreszcie nie mógł już dłużej wytrzymać w czterech ścianach samotnej pracowni. Mrok zapadał, gdy wyszedł z domu i zaczął bez celu błądzić po ulicach miasta.

Nagle usłyszał wymówione przez kogoś swe imię.

Obejrzał się, ujrzał Rudolfa Płońskiego, zdolnego malarza krajobrazów, z którym mieszkał przez długi czas u pani Mostarowej. Potem, gdy uległ cza-

TU WYCIĄC!

— 397 —

Nagle bowiem pociemniało jej w oczach, zachwiała się i padła zemdłona na środku drogi, uderzając silnie głową o ziemię.

ROZDZIAŁ LXIX. NIEBEZPIECZNA GRA.

Lavallo właśnie wyszedł od Sydonji. Przyniósł on jej telegram, w którym Cessare donosił mu o dokonaniu zamachu na Janusza.

Jest więc wolna! Zginał człowiek, którego nie nawidziła, gdyż nie zdołała zdobyć jego miłości.

Dreszcz ją przebiegł. Ażeby jednak odegrać przykre myśli, zaczęła myśleć o szczęściu, jakie ją czeka na drodze do osiągnięcia celu.

Oczy Sydonji zabłysły radością, trwoga, która ją przed chwilą dręczyła, pierzchnęła.

Nagle... zapukano do drzwi.

Weszła pokojówka i wręczyła jej bilet.

Sydonja, rzuciwszy na niego okiem, pobladła.

— Michał Horowicz?!

Zapomniała on im zupełnie! Czego on mógł chcieć od niej? Czy los sprowadził go do niej w tej chwili dlatego, by jej pokazać, że jest jednak ktoś, kto może pokrzyżować jej plany i teraz?

Przez chwilę trzymała w rękach bilet, nie zdecydowana, co ma uczynić. Wnet jednak odrzuciła w tył głowę... Głupstwo! Gdyby go nie przyjęła, sądziłby, że się go lęka.

— Prosić! — rzekła do pokojówki, która patrzyła na nią wyczekująco.

Rozkwit prasy w Anglii

„Dzienniki dla gentlemanów” - Demokryzacja prasy - Miljonowe nakłady.

Londyn, w czerwcu 1934 r. Pierwszym drukarzem w Anglii był William Caxton, z pod którego prasy wyszła w Londynie A. D. 1477 rozprawa p. t. „Przypowieści filozofów” (w 9 lat po śmierci Gutenberga).

W Anglii dotąd podzielone są zdania co do tego, kto był wynalazcą druku w Europie: Niemiec Gutenberg, czy jego współczesny, Holender Koster. Przeważa opinia, że zasługa wynalazku druku w Europie (bo w Chinach sztuka drukarska znana była już w 10 wieku) przypada Holendrowi.

Z końcem 15 wieku było już 200 drukarni w Europie.

Nie powodziło się zbyt dobrze pierwszym drukarzom w Anglii. Nadużywanie prasy drukarskiej do walk politycznych. W r. 1530 pojawiła się w Anglii cenzura, notabene na książkę i paszkwile, bo dopiero w niespełna 100 lat później pojawiają się w Anglii pierwsze pisma codzienne i tygodniowe. Nataniel Butter rozpoczyna wydawać w r. 1622 w Londynie „Wiadomości Tygodniowe” (Weekly News).

Takie były początki dziennikarstwa na wyspach brytyjskich.

W r. 1667 rozpoczyna wychodzić „Oxford Gazette” i szereg dzienników prowincjonalnych. W r. 1694 zniesiona zostaje cenzura w Anglii.

Przez 200 lat (wiek XVII i XVIII) dziennikarstwo w Anglii miało charakter dzienników „pisanych przez gentlemanów dla gentlemanów”. Były to kroniki z życia dworskiego, arystokracji ziemskiej i kół literackich. Z dzienników, które rozpoczęły żywot w drugiej połowie 18 wieku i wiodą dziś prym w dziennikarstwie angielskim — to „Times” i „Morning Post” (skrajnie konserwatywne) w Londynie i „Yorkshire Post” (konserwatywny) na prowincji.

Swobodny rozwój i całkowita wolność prasy datuje się w Anglii dopiero od 3 dziesiątki 19 wieku. Od stu lat istnieje w Anglii zupełna swoboda krytyki reżimu na łamach prasy, podobnie jak to jest i w St. Zjedn., gdzie od chwili zagwarantowania w Konstytucji wolności prasy do wyrażania opinii, nie była nigdy stosowana (nawet w czasie wojny światowej) formalna cenzura.

Przezwrot w technice drukarskiej i zastosowanie maszyn rotacyjnych z jednej, a ustawodawstwo oświatowe w latach 1880 — 1900 z drugiej strony, dzięki któremu podniósł się stopień oświaty w najszerszych masach, spowodowały rozkwit dziennikarstwa na wyspach brytyjskich: gazeta stała się artykułem pierwszej potrzeby, demokracja zyskała potężnego sprzymierzeńca w prasie codziennej. Wyspy brytyjskie, jak długie i szerokie, pokryły się siecią dzienników, docierających do każdej sadyby, pod dach najuboższego mieszkańca Zjednoczonego Królestwa.

Dzisiejszy olbrzym-Londyn jest w pełnym tego słowa znaczeniu polityczną, intelektualną, finansową i przemysłową stolicą W. Brytanii. W Londynie mieszka 1/5 całej ludności Anglii, zaś w promieniu 5 godzin jazdy koleją od metropolii mieszka 1/4 ludności W. Brytanii. W 8 godzin przemieszczamy się (koleją) z Londynu do Szkocji, do miast Glasgow i Edynburga, a dzienniki, które wyrzuca maszyna rotacyjna w Londynie, mogą pojawić się przy śniadaniu na stole mieszkańców w większości miast Anglii i Szkocji w dniu publikacji pisma.

Dziesięć pism porannych w Londynie posiada nakład dzienny 10 milionów egzemplarzy, łączny zaś nakład 3 pism popołudniowych w Londynie wynosi 1.750.000 egzemplarzy. Innymi słowy, Londyn dostarcza jeden dziennik dla każdej 4-tej osoby w W. Brytanii. Gazety londyńskie rochodzą się istotnie po całym kraju, ale jednocześnie rozwijają się i posiadają zarówno wysoki poziom jak i ogromny nakład również i dzienniki prowincjonalne. W mieście stali i żelaza, Leeds wychodzi konserwatywny „Yorkshire Post”, utrzymany na poziomie londyńskiego „Morning Post”, w mieście bawełny Manchestersterze b rozpowszechniony „Manchester Guardian” (liberalny organ zbliżony dziś do Partii Pracy). Ogółem wychodzi 12 wielkich organów codziennych na prowincji o nakładzie i wpływach, nieustępujących miejsca czołowym dziennikom stolic.

Z londyńskich porannych dzienników 3 zaliczane są do kategorii „poważ-

nych”, a 6 do kategorii popularnych. Do pierwszej należą: „Times”, „Daily Telegraph” i „Morning Post” o łącznym nakładzie 700 tys. egz. dziennie. Wśród 6 popularnych dzienników: „Daily Mail” (konserwatywny) „Daily Express” (nacionalistyczny) i „Daily Herald” (socjalistyczny), każdy posiada po około 2 miliony egz. nakładu dziennego. „News Chronicle” (liberalna) posiada nakład półtora miliona, a dwa bogato ilustrowane popularne dzienniki „Sketch” i „Mirror” — po miljonie nakładu. Z trzech popołudniowo-wieczornych pism w Londynie:

postulaty wysokich płac w przemysłach angielskich, prasa lorda Rothermera jest pionerką dziennikarstwa sensacyjnego i pod względem swoich wynurzeń politycznych nie jest brana poważnie.

Z poważnych dzienników w Londynie „Times” uchodzi za instytucję narodową, a wychodzący od zgora 160 lat skrajnie konserwatywny „Morning Post” (właścicielem jest obecnie 21-letni książę Northumberland) stoi w polityce zagranicznej na gruncie ścisłej współpracy anglofrancuskiej, w dziedzinie zaś ustrojowej równi z wszystkimi dziennikami londyń-

„Evening News” (należący do koncernu lorda Rothermera) posiada nakład około 800 tys. dziennie, liberalny „Star” pół miliona, a konserwatywny „Evening Standard” również pół miliona. Z 9 porannych pism londyńskich 7 jest o zabarwieniu konserwatywnym, „Daily Herald” jest organem Partii Pracy a „News Chronicle” (własność rodziny kwakrów Cadbury, fabrykantów kakao) jest organem liberalnym. Rzecz znamienita, że właściciele poważnych pism nie biorą czynnego udziału w życiu publicznym, natomiast odgrywają ogromną i aktywną rolę w wielkim przemyśle i finansach, jak choćby obecny właściciel „Daily Telegraphu” i plejady pism prowincjonalnych lord Camrose (poprzednio sir Berry). Właściciele pism popularnych, w szczególności „Daily Expressu” (lord Beaverbrook) i „Daily Mail” (lord Rothermere, brat lorda Northcliffa) wywierają duży wpływ na kształtowanie się opinii t. zw. „człowieka ulicy”. Prasa beaverbrokowska głosi hasła odwrotu Anglii od spraw Europy i

skiem zwalka faszyzm i komunizm i jest za utrzymaniem obecnego systemu demokracji parlamentarnej w Anglii.

Poza dziennikami wychodzi również w milionowych nakładach prasa niedzielna popularna m. in. „News of the World” (Wiadomości świata) w nakładzie 3 i pół miliona egz.

Chłuba publicystyki angielskiej są jednak poważne tygodniki i periodyki polityczne, jak „Observer”, „Spectator”, „New Statesman”, „Fortnightly Review”, „English Review” i wiele innych.

Z prasy religijnej zasługuje na uwagę najstarszy organ rzymsko-katolików angielskich „Tablet” i „Catholic Times”. Publicystyka angielska dysponuje wzorowem: organizacjami zawodowem i stronie właścicieli i dziennikarzy. Dziennikarze redagują dla siebie 3 pisma: „World Press News” (Światowe wiadomości prasowe), „Newspaper World” (Świat dziennikarski) i „Journalist”.

„Albion”.

Michał Zoszczenko
znakomity satyryk i feljetonista rosyjski

Przysięga lekarzy katolickich

Studenci medycyny na Uniwersytecie katolickim „Aurora” w Szanghaju przed otrzymaniem dyplomu składają przysięgę, która świadczy o głębokiej trosce kierowników tej uczelni, by młodzież, rozpoczynając swą życiową karierę lekarza stosowali się w życiu do zasad, głoszonych przez Kościół katolicki. Formuła tej przysięgi jest następująca:

„W moim zawodzie lekarskim będę zawsze wierny w stosunku do zasad moralności i nie będę zapominał o moim honorze. Będę jednakowo udzielać pomocy lekarskiej tak biednym, jak i bogatym. By pomoc moja była skuteczniejsza i lepsze dawała wyniki, będę stale się kształcił, aby wiedza moja się pogłębiła a wiadomości szły z prądem czasu. Obowiązkiem moim będzie zawsze udać się na wezwanie chorego, nawet o najbardziej zakaźnej chorobie, jak również obowiązkiem moim będzie zachowanie tajemnic zawodowych. Będę dokładał wszelkich starań by zwalczać skutecznie teorię i praktyki neo-maltuzjańskie. Będę starał się w miarę możliwości dbać o zdrowie moich chorych, bowiem życie jest świętym darem Boga. Przedewszystkiem troszczyć się będę o matki i dzieci. Będę zawsze uważał za swój obowiązek uprzedzić chorego, który już nie może nigdy wyzdrowieć o jego przeznaczeniu, by miał czas przed śmiercią pojednać się z Bogiem. Nie będę nigdy żądać wygórowanych kwot od swych pacjentów i będę zawsze poświęcał pewien odsetek swego czasu na pielęgnowanie ubogich. Nie przyjmę w żadnym wypadku pieniędzy, któreby nie były honorarium za przysługę lekarską w ramach dozwolonych”.

Należy podziwiać w tej przysiędze wysoki poziom moralny oraz głębokie poczucie etyki społecznej. Podobna formuła przysięgi przydałaby się również i na innych uniwersytetach.

witraże, minjatury, wyroby złotnicze — a wszystko zestawione w sposób wysoce artystyczny i wprawiający w podziw liczne rzesze zwiedzające wystawę.

W pałacu de Rohan wystawiono dzieła sztuki religijnej nowoczesnej, z pośród których prace Ronault'a Bourdelle'a Leoir'a, Gustawa Moreau i innych. Prawdziwa rewelacja stanowi tu niezwykle bogaty dział architektury kościelnej.

I oto wnioski, które się nasuwają przy zwiedzaniu tej niezwyklej wystawy: że artysta, niemający laski wiary, tworzy dzieła, wprawdzie piękne nieraz w linii i w technice imponujące, ale... bez głębszego wyrazu — martwe. Natomiast, geniusz artystyczny, natchniony żywą wiarą, tworzy arcydzieła tchnące życiem, nie wywołujące beznadziejności i smutku, ale pobudzające najszlachetniejsze odruchy serca.

A drugi wniosek ten, że oddziaływanie sztuki religijnej na kształtowanie kultury ludzkiej posiada olbrzymie znaczenie. Dzieła sztuki religijnej stanowią unaocznioną syntezę wzlotów wyobraźni i woli ludzkiej w tęsknocie do najwyższych ideałów.

Te dokumenty najwyższego artystycznego nagromadzone na wystawie precudne obrazy, rzeźby i tkaniny poglądowo dowodzą, że **pierwiałek religijny** — wbrew twierdzeniem ingnorantów szerzących w czasach dzisiejszych bezbożnictwo — że ten **pierwiałek żywej wiary z duszy ludzkiej nigdy nie zostanie wydarty**.

Dwie wystawy Sztuki Chrześcijańskiej w Paryżu

W Paryżu otwarte zostały dwie wystawy sztuki chrześcijańskiej. Są to: „Wystawa Męki Pańskiej” (L'Exposition de la Passion) w „Trocadero” i „Wystawa sztuki dzisiejszej” (L'Exposition de l'Art d'aujourd'hui) w pałacu de Rohan. Na pierwszej z tych wystaw zgrupowano fragmenty, wiązane z męką Zbawiciela: wjazd triumfalny do Jeruzolimy ostatnia Wieczera, Chrystus w Ogrójcu osadzenie i skazanie Jezusa, Golgota i śmierć Zbawiciela.

Organizatorzy wystawy, nawiązując do 1900-letniej rocznicy Męki Zbawiciela świata — zebrali niezwykle imponujący materiał artystyczny. A więc, od starożytności chrześcijańskiej poprzez renesans aż do czasów obecnych zgromadzone zostały na wystawie w Trocadero arcydzieła malarstwa religijnego jak Verasquez, Rembrandt, Michał Anioł, Leonardo da Vinci, ilustrujące dzieło Odkupienia ludzkości. Ponadto widzimy tam emalje, dzieła sztuki z kości słoniowej,

KĄCIK DLA DZIECI

Kochane dzieci!

Opowiem Wam dzisiaj, co się przytrafiło Stefkowi i Helci, którzy pojechali z mamusią na wieś, aby tam spędzić wakacje. Mieszkają w małej chatce pod lasem i codziennie chodzą na długie spacery.

Raz zobaczyli piękną jaszczurkę, która leżała na kupie kamieni i wygrzewała się na słońcu. Helcia chciała ją uderzyć patykiem, ale mama wstrzymała ją i wytłumaczyła jej, że jaszczurki nie są szkodliwe i dlatego nie należy ich zabijać.

Pewnego razu Stefek zobaczył ptaszka, który wleciał do dziupli drzewa i po chwili wyleciał. Bardzo go to zaciękawilo, wdrapał się na drzewo i krzyknął radośnie:

— Mamusiu, Helciu, chodźcie tu prędko, — patrzcie co znalazłem — patrzcie — tu pełno ptaszków. Takie są maleńkie, zabierzemy je sobie do domu.

— O nie Stefku — powiedziała mamusia — pozostaw ptaszki w gniazdeczku, nie wolno zabierać ptaszków — to grzech.

Chłopczyk usłuchał, nie ruszył niczego i odszedł.

I Wy, kochane Dzieci, postępujcie tak, jak to zrobili Helcia i Stefek. Nie dręczcie na wakacjach spotkanych na spacerach zwierzątek i nie niszczone ptaszkom gniazd!

— Dobrze! — odparł koziołek, ale jak ja później stąd wyjdę?

— Za chwilę powrócę, to ci pomogę się wydostać.

Podstawił koziołek plecy lisowi, który wskoczył mu na kark, potem na rogi,

a później nasz lisek w nogi, aż się zanim kurzyło.

A głupiotki koziołek czeka i czeka. Późnym dopiero wieczorem znalazła go gospodyni w studni zmarzniętego i strasznie wygłodzonego.

Lis i Koziołek

Pewien chytry lisek, polując w ogrodzie na kaczki i kury, wpadł do studni i nie mógł się z niej wydostać. Podskakiwał do góry, podskakiwał aż się zmęczył, lecz napróżno...

— Co tu robić? Mam tak marnie skończyć — myśli lisek — i w dodatku z pustym żołądkiem? A kurki i kaczki przechadzają się spokojnie koło studni, zairzawszy czasem do środka...

Wtem nad studnią stanął Koziołek. Potrzęsnał bródką i z powagą zapytuje lisa:

— Cóż tam u licha robisz, koleżko?

— Ano, jak widzisz przyjacielu, zażywam chłodnej kąpieli. Straszny dziś

upał, więc wskoczyłem tutaj, Nie masz pojęcia jak mi tu dobrze.

A naszemu koziołkowi bardzo się właśnie pić chciało...

— Może i ty — ciągnął dalej — lis — zajdziesz tutaj?

Koziołek nie namyślając się wiele — wskoczył...

— Ach, ty brodaczu — wrzasnął lis — całe oczy mi zachlapałeś wodą. Muszę je teraz wysuszyć na słońcu.

Koziołkowi wstyd się zrobiło swej niezgrabności a lis mówił dalej:

— Stań — no niezgrabo przy ścianie, abym się po tobie mógł wydostać na górę.

PRZYGODY MAŁEGO STASIA

Stasia tak wisienki nęca,
że mu ślinka do ust idzie...
A możeby tak spróbować,
myśli — przecież nikt nie widzi.

Skok na płotek i do dzieła:
Jedna druga — aż się zziajał —
W taki upał wisienkami,
jak przyjemnie się upajać.

Kiedy jednak spostrzeżę Maćka,
Jak z swym psem do niego goni —
zaczęł zjeżdżać niepoń Stasio,
tylko ślad pozostał po nim.

Potem, skoro zauważył,
że za płotem Maciek stoi,
począł drażnić gospodarza,
mówiąc, że go się nie boi.

I wzdłuż płotu biegła z Maćkiem,
który kijem zbić chciał draba,
lecz nie widział, jak Miś-piesek
w międzyczasie dół wyskrobał.

I gdy poczył już uciekać
Nic mu nie pomogło teraz...
Tak się kończy z nicponiami!
Kara bywa srogą nieraz.

Napisz łaskę; za łaseczką
postaw kreskę, lecz z kropeczką
I dwie kreski w jednym rzędzie;
wszystko — smaczna ryba będzie.

Rozwiązanie zagadki z poprzedniego „Kącika dla Dzieci“ brzmi: OŁÓWEK. Dobrych rozwiązań otrzymaliśmy zgórą 300, wobec czego z powodu braku miejsca nie możemy zamieścić nazwisk dzieci, które nadesłały dobre rozwiązania zagadki.

Rozwiązania należy przysyłać najpóźniej do piątku. Jedno z dzieci, które nadesłało dobre rozwiązania, otrzyma na podstawie losowania piękną książeczkę.

Nagrodę w postaci książeczki otrzymała na podstawie losowania Jadzia Hildebrandtówna z Poznania, ul. Wronskiego 9.

Aby ułatwić dzieciom przesyłkę rozwiązań, zamieszczamy poniżej kupon, który trzeba wypełnić, wyciąć, włożyć do niezaklejonej koperty z adresem „Siedmiu Groszy“ i napisać „Druk“ oraz znacznikiem za 5 groszy. W ten sposób za przesyłkę rozwiązań nie trzeba płacić 30 groszy, jak to jest, gdy się je przesyła zwykłym listem.

Rozwiązanie zagadki
„Kącika dla Dzieci“ brzmi:

Imię i nazwisko

Adres

Mała Zosia woła w nocy do Mamusi.

— Mamo! Pić mi się chce. . .

— Połóż się na drugi bok i śpij, to ci się zaraz pić odechce — mówi mamusia.

Zosia leży jakiś czas spokojnie, lecz po chwili znowu woła:

— Mamusiu! Daj mi wody!

— Jak mi nie dasz spokoju i nie będziesz spać, to wstanę i wybije cię — odpowiada matka.

Cisza. A po chwili mówi Zosia płaczącym głosem:

— Mamusiu! A jak wstaniesz, żeby mnie wybić, to przyniesiesz mi odrazu wody. . .

MIESIĘCZNY ABONAMENT „7 GROSZY“ Z DOSTAWĄ DO
DOMU PRZEZ AGENTÓW LUB PRZEZ POCZTĘ W KRAJU
ZŁ.2.31-PRZY ZAMÓWIENIU W URZĘDZIE POCZT. ZŁ.2.41

REDAKCJA
KATOWICE
SOBIESKIEGO 11
TELEFON 34-981
P. K. O. 301-746

CENNIK OGŁOSZEŃ W „7 GROSZACH“
1 POLE O WYMIARZE 35 mm. x 67 mm. ZŁ. 15.
OGŁOSZENIA DROBNE 20 GR. ZA SŁOWO.